

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет іноземної філології
кафедра германських мов і зарубіжної літератури

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Порівняльна лексикологія англійської та української мов (мова викладання – англійська)
Викладачі	Марчишина Алла Анатоліївна http://ang.kpnu.edu.ua/
Профайл викладачів	Марчишина А.А. – доктор філологічних наук, професор
E-mail:	корпоративна поштова скринька marchyshyna@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	Сторінка курсу: https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1313
Консультації	Відповідно до навчального плану, на дисципліну відводиться 3 год. поточних консультацій та 2 год. екзаменаційних консультацій

2. Анотація до курсу

Курс «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» призначений для навчання здобувачів вищої освіти спеціальності 035 Філологія за освітньо-професійною програмою «Англійська мова і література» як дисципліна професійної підготовки, покликана ознайомити з теоретичними засадами лексичної системи англійської та української мов у порівняльному форматі, розширити уявлення про місце та роль вокабуляру в структурі мови, встановити зв'язок між розвитком суспільства та мови, зокрема, її лексичної системи.

3. Мета та цілі курсу

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими поняттями лексики як системи та лексикології як науки про лексичну систему, навчити їх розуміти й пояснювати мовні явища лексичного рівня, виявляти типологічні ознаки у лексичних системах порівнюваних мов; сприяти осмисленню здобувачами освіти механізмів, що впливають на розвиток, трансформацію й збагачення словникового складу, і встановленню спільних і відмінних рис розвитку й складу вокабуляру порівнюваних мов.

4. Формат курсу

Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

5. Результати навчання

Вивчення освітнього компонента «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» передбачає формування у здобувачів освіти певних компетентностей та набуття ними відповідних результатів навчання.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 04).

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 05).

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 06).

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 07).

Здатність працювати в команді та автономно (ЗК 08).

Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 09).

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 10).

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 11).

Спеціальні компетентності (СК):

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК 02).

Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, які вивчаються (СК 03).

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК 06).

Програмні результати навчання з освітнього компонента (ПРН):

Організувати процес свого навчання й самоосвіти (ПРН 03).

Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності (ПРН 08).

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПРН 12).

Використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПРН 14).

Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Рік навчання/ рік викладання	другий
Семестр вивчення	третій
нормативна/вибіркова	нормативна
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	90 год.
Кількість годин навчальних занять	36 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	20 год.
Самостійна та індивідуальна робота	54 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

6. Пререквізити курсу

Передумови для вивчення дисципліни: попереднє та поточне вивчення дисциплін «Практичний курс англійської мови»; «Вступ до спеціальності», «Практична граматики англійської мови», «Практична фонетика англійської мови».

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

8. Політика курсу

Вивчення курсу «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» відбувається в межах освітнього процесу, передбаченого програмою підготовки фахівця, зокрема, робочої програми навчальної дисципліни.

Відвідування занять, оцінювання, відпрацювання пропущених занять та перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (затвердж. 03.07.2024 р., URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>). Зокрема, здобувачі освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати всі аудиторні заняття, крім тих випадків, коли неможливість їхньої присутності підтверджена відповідними документами. Пропущені заняття відпрацьовуються на консультаціях. Незадовільні оцінки, отримані під час семестрового контролю, а також відсутність оцінки через пропуск екзамену здобувачем освіти (з відповідним документом, що підтверджує неможливість бути присутнім на екзамені) перескладаються на консультаціях у визначені терміни ліквідації академічної заборгованості.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/4TiCHkS>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/vTiVowX>).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

9. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	у тому числі		
		л	п	с. р.
1	2	3	4	5
Module 1. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian Languages: Fundamentals, Analysis, Practice				
Topic 1. Contrastive Lexicology as a Branch of Linguistics. Word as a Basic Unit of a Language	10	2	4	4
Topic 2. Morphology. Word-Formation in Modern English and Ukrainian	20	3	4	13
Topic 3. Semantic Structure of a Word. Lexico-Semantic Classes of Words in English and Ukrainian	20	4	4	12
Topic 4. Phraseology. Isomorphism and Allomorphy in the English and Ukrainian Phraseological Systems	20	3	4	13
Topic 5. Stylistic Differentiation of the English and Ukrainian Vocabulary	20	4	4	12
Total:	90	16	20	54

10. Система оцінювання та вимоги

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок аспірантів
на навчальних заняттях**

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Поч	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

атковий (поняттійний)	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення окремих понять, категорій (однак з помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; частково володіє термінологією.
	8	Знання студента досить повні для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях; студент вміє аналізувати, робити деякі висновки; відповідь повна, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Студент володіє основним матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє програмними знаннями та використовує їх у практичних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні

й)		мовні явища, процеси.
	12	Студент має системні знання; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; схильний до системно-наукового аналізу явищ; уміє самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; використовує різноманітні джерела інформації.

Форма поточного контролю: усне опитування, поточний тест (Midterm Test), **форма модульного контролю:** МКР, **форма підсумкового контролю:** екзамен.

Модульна контрольна робота складається із 10 блоків, у кожному з яких – по 3 практичних завдання. Вага кожного завдання – 1 бал. Мінімальна кількість балів для зарахування результату модульної контрольної роботи – 18, максимальна – 30.

Поточне тестування у вигляді тесту множинного вибору (Midterm Test) – 36 запитань теоретичного і практичного характеру, до кожного з яких пропонується 4 варіанти відповідей (A, B, C, D).

Зразок тестових запитань:

A type of word-formation consisting in making a new word from some existing word by changing the category of a part of speech, the morphemic shape of the original word remaining unchanged, is called	A. shortening B. conversion C. compounding D. blending
Which of the following are ideographic synonyms:	A. fast, rapid, swift, quick B. to eat, to partake, to wolf, to lay in C. father, papa, governor, daddy D. fatherland, motherland, homeland.

Шкала оцінювання поточного тесту:

Оцінка	Кількість правильних відповідей
12	36
11	33-35
10	30-32
9	27-29
8	24-26
7	21-23
6	18-20
5	15-17

11. Самостійна робота

Self-study assignment is a student's report on one of the topics (including, but not limited to):

1. Etymology of Modern English Vocabulary.
2. Etymology of Modern Ukrainian Vocabulary.
3. Borrowings, Types and Reasons.
4. English as a Lingua Franca
5. Lexicography. History of English/Ukrainian Lexicography.
6. Types of Dictionaries.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає його під час усного виступу, глибоко та всебічно розкриває зміст обраної теми, засвідчуючи при цьому використання обов'язкової та додаткової літератури під час підготовки доповіді.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст обраної теми, демонструючи при цьому використання обов'язкової літератури. Але при висвітленні проблеми не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усного виступу, недостатньо розкриває зміст обраної теми, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст обраної теми під час усного виступу.

Поточний і модульний контроль

Змістовий модуль 1	МКР	Самостійна робота	Екзамен	Сума
25 балів	30 балів	5 балів	40 балів	100 балів

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Національна залікова оцінка
90-100	A (відмінно)	10	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Список рекомендованої літератури

Основна література:

1. Andreichuk N.I., Babeliuk O.A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice. Kherson: Helvetica, 2019.
2. Demenchuk O. Conatrstive lexicology of the English and Ukrainian Languages. Rivne: RSUH, 2018.
3. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова книга, 2003.
4. Марчишина А.А., Петрова Т.М. Лексикологія англійської мови: теорія і практика: навчально-методичний посібник Вид. 2-ге, доп. і перероб. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020.
5. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007.

Допоміжна література:

1. Jackson. H. Words and their meaning. NY: Longman, 2005.
2. Stockwell, R, and Minkova, D. English words, history and structure. Cambridge: University Press, 2001.

Каталоги курсів для самоосвіти:

<https://osvitoria.org/>

<https://ed-era.com/courses/>

<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>